

TER ADVISERING

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Auteur

[Redacted]

Datum

4 oktober 2023

Kenmerk

DGBI / 37804151

Kopie aan

Bijlage(n)

3

nota

BNC-fiches SME Relief Package en Verordening inzake
bestrijding late betalingen

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Op 12 september jl. heeft de Europese Commissie (hierna: de Commissie) een mededeling over een mkb-ondersteuningspakket (SME Relief Package) gepresenteerd. Onderdeel van dit pakket is een voorstel voor een Verordening inzake bestrijding van late betalingen in handelstransacties. U vindt bij deze nota concept BNC-fiches over zowel de Mededeling als het wetgevende voorstel. Na bespreking in de ambtelijke voorportalen (BNC 11 oktober en CoCo 17 oktober) en de MR van 27 oktober worden de fiches naar de Kamer gestuurd. De ambtelijke besprekingen kunnen nog leiden tot aanpassingen.

Advies

- Akkoord te gaan met de inhoud van bijgevoegde concept BNC-fiches;
- Akkoord te gaan met verzending van bijgevoegde uitstelbrief; deze informeert de Kamer over het feit dat de fiches een week na afloop van de zes weken termijn worden verstuurd, omdat de MR van 20 oktober geen doorgang vindt wegens het herfststreces.

Kernpunten

SME Relief Package

- Op 12 september jl. publiceerde de Commissie een steunpakket voor het Europese mkb. Dit pakket bevat: (i) een voorstel voor een richtlijn inzake belastingvereenvoudiging voor het mkb (het *Head Office Tax System*, waarvoor FIN verantwoordelijk is), (ii) een voorstel voor een verordening ter bestrijding van betalingsachterstanden (de *Late Payment Regulation*) en (iii) een reeks niet-wetgevende maatregelen op met name het gebied van betere regelgeving, toegang tot financiering en beschikbaarheid van talent.
- Voor de genoemde richtlijn en verordening worden aparte BNC-fiches opgesteld (die over de verordening komt tevens in deze nota ter sprake) en blijven daarom in het fiche over het SME Relief Package buiten

Ontvangen BBR

beschouwing. Het fiche ziet toe op de resterende acties die benoemd zijn in de mededeling.

- Met het voorstel wordt beoogd het mkb op korte termijn verlichting te bieden, het concurrentievermogen op de lange termijn te vergroten en het ondernemingsklimaat en de interne markt in zijn algemeenheid te versterken.
- De maatregelen in de mededeling zien toe op het aanpakken van de belangrijkste operationele uitdagingen voor het mkb en hiertoe de volgende doelstellingen te verwezenlijken: het bieden van een faciliterend regelgevingskader, het verminderen van rapportagevereisten, het vereenvoudigen van belastingen, het bevorderen van liquiditeit, het verbeteren van de toegang tot financiering, mkb'ers voorzien van de juiste vaardigheden en hen gedurende de gehele levenscyclus ondersteunen. Dit sluit inhoudelijk aan op uw bestaande beleidslijn.
- In het fiche is aangegeven dat het kabinet het voorstel verwelkomt en het wenselijk acht dat de Commissie urgentie toekent aan en actie onderneemt ter versterking van de concurrentiepositie van het mkb in de EU. Wel wordt gemeld dat het kabinet vragen heeft bij een aantal elementen in de mededeling (zie toelichting).
- Het fiche is opgesteld door EZK en interdepartementaal afgestemd. Tevens is gesproken met VNO-NCW/MKB-NL en de leden van het SME Envoy Netwerk om inzicht te krijgen in hun eerste beoordeling.

Voorstel voor Verordening inzake bestrijding van te late betalingen in handelstransacties

- De Commissie presenteert een voorstel voor een Verordening inzake bestrijding van betalingsachterstand in handelstransacties, als vervanging van de huidige Richtlijn.
- Doel van dit voorstel is om de betaaldiscipline van overheidsinstanties, grote bedrijven en mkb'ers te verbeteren en bedrijven te beschermen tegen de negatieve effecten van betalingsachterstanden bij commerciële transacties.
- De Nederlandse inzet zoals neergelegd in het BNC-fiche is overwegend positief, maar op een aantal onderdelen kritisch. In de onderhandelingen zal Nederland zich ervoor inzetten dat deze onderdelen worden aangepast, waaronder:
 - De voorgestelde beperking van de maximale wettelijke betaaltermijn van 60 tot 30 dagen voor alle commerciële transacties. In het overleg van 4 oktober zijn we met u overeengekomen dat het kabinet de aanscherping omarmt vanwege het gelijke speelveld, maar een kanttekening plaatst bij de reikwijdte. Met het oog op de onderhandelingsvrijheid en regeldruk zal de inzet zijn om betalingen tussen grootbedrijven onderling en mkb-ers onderling op deze maatregel uit te zonderen. Het kabinet zal dus inzetten op invoering van een 30-dagen termijn van overheden aan bedrijven en van grootbedrijven aan mkb-ers, zoals in Nederland al het geval is.
 - De verplichting voor lidstaten om een toezichthouder aan te wijzen. Uit onderzoek volgt dat de inzichten die nodig zijn voor het

2-1

inrichten van effectief toezicht ontbreken, en dat toezicht enkel dient te worden ingesteld wanneer andere oplossingsrichtingen ontoereikend blijken. Dit omdat de maatregel diep ingrijpt in de relatie tussen leverancier en afnemer en mogelijk veel publieke capaciteit vergt. De inzet zal zijn om bij de evaluatie van de verordening na vier jaar te heroverwegen of publiek toezicht noodzakelijk blijkt.

- De verplichting voor aanbestedende diensten om bewijs te vragen van hoofdaannemers dat zij onderaannemers tijdig hebben betaald en niet naleving daarvan te signaleren bij een toezichthouder. Deze maatregel leidt tot meer administratieve lasten bij de aanbestedende dienst, hoofdaannemer en onderaannemer. Inzet zal zijn dat dit artikel verval.
- Het fiche is opgesteld door EZK en interdepartementaal afgestemd. Daarnaast heeft contact plaatsgevonden met VNO-NCW, MKB-NL, ONL, ACM, Rijkswaterstaat en Aannemersfederatie Bouw & Infra.

Toelichting

SME Relief Package

- De voornaamste vragen en discussiepunten van het kabinet zien toe op de volgende elementen:
 - Op 13 september jl. werd een eerste schets van de resultaten van de toepassing van het one-in-one-out beginsel gepresenteerd in de Annual Burden Survey. Het betreft hier vooral een globaal overzicht van alle toenames en reducties in de Commissievoorstellen in 2022 zonder dat hier een duidelijke one-in-one-out systematiek aan ten grondslag ligt. Ook lijken niet alle beleidsterreinen gedekt te zijn en wordt niet duidelijk aangegeven of er uitzonderingen zijn die dat verklaren.
 - Voor het verminderen en vereenvoudigen van procedures en rapportagevereisten steunt het kabinet de genoemde reductiedoelstelling van 25%. Wel zijn er nog veel onduidelijkheden over de precieze scope en methodiek. Het kabinet ziet hier op korte termijn graag nadere toelichting over tegemoet.
 - De keuze voor het InvestEU-programma en de EIC binnen het STEP-voorstel is in lijn met de Nederlandse beleidsdoelen. Het kabinet beoogt dat niet alleen mkb-ondernemers en kleine midcap-ondernemingen met beperkte toegang tot bancaire financiering in aanmerking komen voor InvestEU, maar ook innovatieve midcap-ondernemingen zoals gedefinieerd in de richtsnoeren inzake staatssteun ter bevordering van risicofinancieringsinvesteringen. Daarnaast ziet het kabinet graag verduidelijking tegemoet over de wisselwerking tussen extra bijdragen aan lidstaatcompartimenten, de inzet van door InvestEU ontworpen financieringsproducten voor het EU-compartiment en het ogenschijnlijk ontbreken van toetsing ten aanzien van het gelijk speelveld op de interne markt via de staatssteunkaders.
 - Het kabinet acht het wenselijk dat bekeken wordt of de mkb-definitie nog steeds accuraat is in het huidige economische klimaat. Een

3-1

3-3

eventuele verruiming van de financiële drempels zou gezien de omstandigheden begrijpelijk zijn, hoewel dit niet tot gevolg mag hebben dat mkb-beleid 'vertroebeld' raakt door de focus te verleggen van de kleinste bedrijven naar middelgrote of grotere bedrijven. Het kabinet pleit voor zorgvuldige analyses en impact assessments alvorens besloten wordt de definitie daadwerkelijk te herzien.

- De grondhouding van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit is positief. Verder is het de verwachting dat de maatregelen die in de mededeling benoemd zijn positieve effecten zullen hebben ten aanzien van regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten.
- Over het BNC-fiche heeft een eerste interdepartementale afstemming plaatsgevonden en er lijkt overeenstemming over de beschreven Nederlandse inzet te zijn. Indien er na verdere interdepartementale discussie nog wezenlijke wijzigingen aan het kabinetsoordeel volgen, dan zal u hier nader over worden geïnformeerd.

Voorstel voor Verordening inzake bestrijding van te late betalingen in handelstransacties

- Naast de genoemde verkorting van de betaaltermijn tot 30 dagen en het instellen van een toezichthouder bevat het voorstel maatregelen die toezien op:
 - Het beschikbaar maken voor het mkb van instrumenten en trainingen over kredietbeheer, financiële geletterdheid en digitale vaardigheden trainingen door lidstaten;
 - Het bevorderen van mogelijkheden van alternatieve geschilbeslechting;
 - Het verduidelijken welke contractuele bedingen rondom de wettelijke rente en schadevergoeding bij betalingsachterstand nietig zijn.
- De beoordeling van de bevoegdheid en subsidiariteit is positief. Bij proportionaliteit zijn kanttekeningen geplaatst vanwege het negatieve oordeel over de verplichting een toezichthouder aan te wijzen.
- Over het BNC-fiche heeft een eerste interdepartementale afstemming plaatsgevonden en er lijkt overeenstemming over de beschreven Nederlandse inzet bij de andere departementen. Indien er na verdere interdepartementale discussie nog wezenlijke wijzigingen aan het kabinetsoordeel volgen, dan zal u hier nader over worden geïnformeerd.